

מזכירות החברה

פרוטוקול

ישיבת ועדת סביבה ומדע מס' 23/3 , מרכז חדשנות כנרת

יום שלישי, י"ט אלול תשפ"ג, 05/09/2023

חברים:

יו"ר הועדה יעקב בכר ; אמילי לוי-שוחט ; בת שבע שוורץ (נכח בזום) ; דוידי בן ציון ; חגי מיורק ; יזהר הס (נכח בזום) ; ליאור טרגן (נכח בזום) ; לינה רסקין (נכחה בזום)

חסרים:

עו"ד אלישבע אנסבכר ; ברברה גולדשטיין ; שמואל ליטוב

משתתפים:

מנכ"ל: יובל ייני

אביתר יצחק הלוי ; עו"ד אופיר עיני ; ד"ר אורית סקוטלסקי ; אילה כהן ; אלי כהן ; דורון ברגר ; ד"ר דורון מרקל ; ירון צירקה ; ליאור גוטסמן פישר ; ליאורה כהן-נצר ; ליאת גאון ; מורן בוגנים גולד ; מירב ארגמנד ; נתנאל דיין ; סבין לוי

הערות לדיון

הישיבה תתקיים כחלק מסיור הוועדה ותתקיים במרכז חדשנות כנרת בשעה שתיים

סדר יום:

1. אישור פרוטוקול מס 23/2 מיום 26/06/2023
2. א. עדכון יו"ר הועדה - יעקב בכר
ב. עדכון מדען ראשי - ד"ר דורון מרקל
ג. עדכון פרויקטורית מרכז האקלים - ליאור גוטסמן פישר
3. אישור הצעת מדיניות ודגשים עיקריים ברמת המדיניות לשנת התקציב 2024 ומסגרת תקציב
4. אישור רשימת אתרי הצפרות המומלצים בהתאם למסמך מדיניות צפרות שאושר בוועדה
5. שונות

תמצית דיון והחלטות:

1. **אישור פרוטוקול מס 23/2 מיום 26/06/2023**

עיקרי הדיון:

יו"ר יעקב בכר - אנחנו מאשרים את הפרוטוקול מיום ה 26.6.23

החלטה מס' 23080301/1

הצעת מחליטים : הועדה מאשרת את הפרוטוקול של הישיבה הקודמת 23-2 מתאריך 26/6/2023

הצבעה:

אושר פה אחד

מזכירות החברה

2. עדכונים

עיקרי הדיון:

- 1 עדכון יו"ר הוועדה – מר יעקב בכר
- 2.עדכון מדען ראשי – ד"ר דורון מרקל
- 3 עדכון פרויקטורית מרכז האקלים – ליאור גוטסמן פישר

היו"ר מר יעקב בכר :

- מברך את כולם לשלום.
- מציין שנמצא איתנו גם ממלא מקום המנכ"ל יובל ייני, וכן שנמצאים כאן אנשי מקצוע כל אחד לפי תחומו. מאחל לכולם שנה טובה ומאחל בכלל לעם ישראל שיצמצם את הקרעים.
- ומבקש מאלעד שמיר להציג את מרכז חדשנות קק"ל-צמח-כנרת

מר אלעד שמיר:

- מרכז קק"ל צמח כנרת הינו מרכז חדשנות שמטרתו לייצר מנוע צמיחה לחיזוק ההתיישבות בצפון ע"י חיבור התעשייה, האקדמיה וקק"ל, ליצירת הזדמנויות בתחומי סטראט-אפ, מחקר ותעשייה, תוך התמקדות בתחומי חינוך, חקלאות, המים והאקלים.
- המרכז מפעיל כ- 150 מיזמים מכל הארץ. כ- 8 - 10 בשני מחזורים לשנה. כלומר כ- 16 - 20 סטארט-אפים לשנה. אנו מלווים כיום כ- 42 סטארט-אפים בתהליכי ההתפתחות ועוד כ- 7 באופן קבוע.

ד"ר דורון מרקל:

מפרט את פעילות יחידת המדען:

- פרויקט המאיץ- גו גלובל קליימט, מיזם משותף עם מרכז חדשנות קק"ל צמח כנרת, בעלות של 1.3 מיליון ש"ח. וכן פרויקט צילנטי אקלים קק"ל, בעלות של 2.1 מיליון ש"ח, זה לא מיזם משותף, אושר בפטור לפי 14/א. שולמה מקדמה של 50 אחוז מהצילנטי הראשון.
- מרכז חדשנות קק"ל באר שבע, המופעל ע"י חברת טק 7 - מאיץ סטודנטים סביבתי בעלות של 1.1 מיליון ש"ח במיזם משותף. המחזור ראשון שנקרא אקולוגייס יצא לדרך.
- מרכז מחקר החולה- מיזם משותף של קק"ל ומכללת תל חי אליו הצטרפה השנה חברת מיג"ל בעלות כוללת של 3 מיליון ש"ח. קק"ל שותפה ב-43 אחוז, השותפים האחרים 57 אחוז.
- קול קורא למחקרים- אושרו 23 מחקרים ל-3 שנים, בתחומי מים, צפרות, נחלים, חינוך סביבתי בתקציב של 3.2 מיליון ש"ח לשנה.
- פרס האקלים בשיתוף GNF קנדה- התחרות יצאה לדרך, יש כ 40 הגשות, צוות השופטים המורכב מפרופסורים מומחים יבחר שלושה זוכים.
- מלגות אקלים וסביבה - אושרו מלגות ל - 50 סטודנטים הלומדים תואר שני במוסדות אקדמיים בגליל ובנגב במסלול אקלים וסביבה, 20 אלף ש"ח לסטודנט, בשיתוף פעולה עם קרן סיוביצי שתמכו ב- 60 אחוז ו - 40 מתקציב המדען. אושרו 25 מתל חי, 20 בבן גוריון ו - 5 מסמי שמעון.
- פיילוט אגרי-וולטאי- פרויקט שהחל וראינו בסיוור שערכנו, בעלות של 2 מיליון ש"ח. קק"ל מממנת 7 אחוז מהעלות הכוללת, חברת מיג"ל מבצעת את המחקר.
- זכייה בקול קורא של איחוד אירופאי- פרויקט אירופאי בשיתוף מעלה גלבע.
- פיילוט אגירה - הדגמה של טכנולוגיית אגירה שאינה ליתיום עם חברת ראטנרג'י, יוקם מתקן בקיבוץ סמר במועצה אזורית אילות. וייחנך בסוף הרבעון הראשון של 2024.
- פיילוט "שמש לכולם" – בשיתוף הפורום הישראלי לאנרגיה - אושרה הרחבה של 1.5 מיליון ש"ח למיזם משותף זה. נחתמו הסכמים עם 14 בתים, ב- 4 בתים בבאר שבע ובכרמיאל כבר הותקנו המערכות. וישנם תוכניות לשנה הקרובה להכניס את משרד האנרגיה והמשרד להגנת הסביבה ולהגדיל את הפעילות.
- סביבות לחות - ניטור ושיקום של בריכות החורף בשטחי קק"ל בתיאום עם מרחבי קק"ל. השנה הניטור היה בצפון ויש תכנון לשיקום בדרום על בסיס הניטור שהיה בדרום בשנה שעברה
- סקר מעיינות לקראת שיקום- עין שולמית, עין חוקוק, עין יער, עין סלוקיה, עין געתון.
- שיקום גדות נחלים- כפי שראינו בעמק המעיינות, יש עבודה גם בנחל ציפורי, קרני, במחניים ובקישון.

מזכירות החברה

- החדרת מי נגר למי תהום ביער חדרה.
- צפרות - הפעלת אתרי צפרות חוגי צפרות. אירועי הצפרות בחג ב - 4 אתרי צפרות שפרוסים בכל הארץ
- אירועים קרובים - 7.9 סדנה בינלאומית באגרי-וולטאי, 15.11 יום עיון יחידת המדען במוזיאון הטבע אוניברסיטת תל אביב. 26.11 חלוקת פרס האקלים, 29.11 פסטיבל האקלים בקנדה עם JNF Canada, 19-21 לדצמבר כנס אילת אילות באילת 17.1.24 הצגת מיזמי ISDG יחד עם משרד החינוך ומשרד החוץ ברומא שבין תייצג את יחידת המדען הראשי.

גב' מורן גולד בוגנים:

- הצ'אלנג' הינו הבסיס לכל פעילות החדשנות או דגל החדשנות של קק"ל, זהו תהליך של איתור שישרת אותנו גם להמשך הפעילויות של מרכזי האקלים ובכלל, תהליך שישפיע בהמשך על כל נושא החדשנות בקק"ל.
- הצ'אלנג' מתבצע כרגע בשיתוף פעולה עם מרכז כנרת וקק"ל. הרעיון המרכזי הוא לקחת אתגרים שמשרדים מתמודדים איתם וחיפוש פתרונות לאותם אתגרים, ע"י חברות שונות. מהלך שימנף את קק"ל כגורם שמתמרץ מיזמים ונותן מענה לבעיות.
- חברת ג'נסל פיילוט לרכבים חשמליים - אגירת מימן כבסיס לטעינה חשמלית לרכבים חשמליים באגמון החולה, פרויקט שאושר במרכז האקלים.

גב' ליאור גוטסמן פישר:

- קול קורא למועצות אזוריות בנושא הערכות לשינוי אקלים - נמצא בשלבים סופיים של הוועדה המשפטית המרכזי כבר יצא החודש אני מקווה ואחריו הקול קורא.
- מי נגר - מיזם משותף עם רשויות המקומיות, וגם קול קורא לניהול נגר לייעור העירוני שנמצא תחת אחריותנו.
- תכניות מנהיגות - תכנית שגרירי רוטשילד חיה ובוועדת, תכנית לסטודנטים מובילים העוברים הכשרת אקלים ומשמשים כשגרירי אקלים במשרדי ממשלה והמגזר הציבורי.
- מרכז ידע להיערכות למשבר האקלים ברשויות המקומיות - מיזם משותף שלנו עם חיים וסביבה. נערכו ועדות חשיבה וכרגע אנחנו מחפשים מנהל לפרויקט.
- קול קורא מיזמים סביבתיים מכווני אקלים - בעלות של 2 מיליון ש"ח, התקבלו 132 בקשות מארגונים. אבהתאם לגובה התקציב, כ- 8 - 10 ארגונים שיכלו לזכות. יש רצון להגדיל את מספר הזוכים אך יש צורך באישורי וועדת קולות קוראים - ועדת פרויקטים מקצועית.
- שוק הפחמן - ישנה וועדה משותפת של המדען הראשי בשיתוף חג"מ ואגף הייעור בנושא זה, כדי לבחון כיצד פועלים בארץ ובעולם.

ד"ר דורון מרקל:

- ממשך לגבי הקול הקורא למיזמים סביבתיים מכווני אקלים, התקבלו 19 הצעות הטובות ומתוכם נצטרך לבחור כ - 15-16 אם מעלים את התקציב מ- 2 מיליון ש"ח ל- 3.5 מלש"ח.
- מזכיר שתנאי הסף והקריטריונים אושרו בוועדת סביבה ומדע.

היו"ר מר יעקב בכר:

- הכמות הגדולה של קורות קוראים מכתובה בירוקרטיה מסורבלת. יש צורך בתנאי סף ברורים, יש למקד את הבקשות שמתקבלות, דבר שיקל ביום שאחרי להכריז על המנצחים.

מר חגי ימירק:

- יש צורך במהלך חשוב ומשמעותי שייתן פתח לארגונים נוספים לא רק לאילו מוגדרים רק כארגונים ירוקים. על הגופים להצליח לעמוד בתנאי הסף של גודל של פרויקטים, יש צורך בפרויקטים מותאמים, אין רצון בפרויקטים קטנים שלא ניתן לעקוב אחריהם.
- יש צורך להגדיר מדיניות ברורה ומשמעותית שלאחריה יגישו 15 מועמדים ויבחרו בסוף התהליך עד 4-5 גופים

מזכירות החברה

3. אישור הצעת מדיניות ודגשים עיקריים ברמת המדיניות לשנת התקציב 2024 ומסגרת תקציב

עיקרי הדיון:

ד"ר דורון מרקל:

- **ניצול התקציב השוטף ל-2023** בחלוקה למדען ראשי ומרכז אקלים:
 - יחידת המדען הראשי מחולקת לפי התחומים - מחלקת מו"פ חדשנות אקדמיה, מדען ראשי כללי, צפרות, המכון לחקר תולדות הציונות וההתיישבות ומחלקת שימושי קרקע ומים.
 - סה"כ תקציב היחידה מעודכן הוא 13.5 מיליון ש"ח. דרישות קרוב ל- 5 מיליון ש"ח, הזמנות קרוב ל- 3.5 מיליון ש"ח, תשלומים 2.75 מיליון ש"ח. היתרה קצת פחות מ- 2.5 מיליון ש"ח, מתוך 13.5 מיליון ש"ח. זה אומר 82 אחוז ביצוע כולל התקשרויות. פרויקטים אילו הינם מחקרים ומיזמים בהם לאחר ההתקשרות, התשלומים משולמים לפי אבני דרך. מכאן שתשלומים מפגרים אחרי ההתקשרויות. השאיפה היא שעד סוף השנה שני המספרים האלה יהיו קרוב מאוד ל- 100 אחוז בכולל התקשרויות והתשלומים יהיה קרוב ל- 70 אחוז בדומה למה שהיה בשנה שעברה.
 - **במרכז האקלים** - היחידה עוד לא מאוישת וההתקדמות היא יותר איטית, צפי לשינוי מתחילת 2024. סכום של 8 מיליון מאושר ומחולק לשלושת הנושאים: מיזמי אקלים וסביבה אם ארגוני חברה אזרחית, מיתוג קק"ל כגוש סביבתי ומנהיגות סביבתית. 3 מיליון ש"ח דרישות הזמנות 255 אלף, תשלומים 281 אלף, יתרה קרוב ל- 4 מיליון שעדיין אפשר להתקשר איתם.

היו"ר מר יעקב בכר:

- יש צורך ליעל את אופן ביצוע העברת כספים ועדכוני תקציבים. כל חתימת חוזה תחייב תשלום ביום חתימת החוזה. כאשר מכריזים על זוכה, באותו היום יש להעביר את הכסף לחשבון בנק של הזוכה. נא הצג את הצעת תקציב לשנת 2024.

ד"ר דורון מרקל:

- תקציב 2024 יהיה זהה לתקציב 2023. לפי מסגרת של 20 מיליון, מה שמוצע זה ש- 12 ו 8.

היו"ר מר יעקב בכר:

- הצעת תקציב ל- 2024 כדי להותיר את ה- 8 וה- 12 כפי שהם.

מר יזהר הס:

- מבקש להציג הסתייגות, הגדלה של 2 מיליון ש"ח מ- 20 - 22 מיליון ש"ח במסגרת התקציב שיעודו עוד נרד לפרטים, אבל ייעודו לפעילות עם הציבור גם במרכז האקלים וגם במלת"ק, זוהי הגדלה מאוד ראויה ונחוצה עד מאוד.

היו"ר מר יעקב בכר:

- אכן, זה אפילו מצדיק את ההצמדה, הערות דירקטורים להערת יזהר. רק דירקטורים. יש לך התנגדות להצעת יזהר
- פה אחד התקבלה הסתייגותו של יזהר, הגדלת המסגרת ל- 22 מיליון ש"ח. הוועדה קיבלה דיווח לגבי התב"רים השונים וממליצה להשאירם על כנם ללא שינוי בתקציב 2024.

מזכירות החברה

החלטה מס' 23080302/1

1. הועדה ממליצה לאשר את מסגרת התקציב השוטף של יחידת המדען הראשי ומרכז האקלים לשנת 2024 עד לסך של 22 מלש"ח (תוספת של 2 מלש"ח ביחס לתקציב לשנת 2023).
2. הועדה בחנה את התב"רים השונים שאושרו לשנת 2023, חלקם הגדול במרכז האקלים עדיין לא בוצע וממליצה להעבירם כמו שהם לשנת 2024.

הצבעה:
אושר פה אחד

4. אישור רשימת אתרי הצפרות המומלצים בהתאם למסמך מדיניות צפרות שאושר בועדה

עיקרי הדיון:

ד"ר דורון מרקל:

- בקשה לאישור רשימת אתרי צפרות קיימים ועתידיים בעקבות ישיבה שהתקיימה עם מנהל מפ"ק, אך נדרש תיאום נוסף עם מפ"ק. הבקשה תעלה באחת הישיבות הבאות.

היו"ר מר יעקב בכר: אני מודיע שהורדנו את סעיף הצפרות, סעיף 4 ירד מסדר היום.

5. המשך לנושא 3

עיקרי הדיון:

ד"ר דורון מרקל:

- דגשים למדיניות תוכנית העבודה של יחידת המדען הראשי ב 2024:
 1. קידום וריכוז מחקר ופיתוח ידע כולל פיילוטים בנושא משבר האקלים, צפרות, חקלאות מקיימת, סביבות לחות, מנהיגות סביבתית.
 2. קידום קשרי אקדמיה מרכזי מחקר, מלגות במוסדות אקדמיים בישראל בכלל ובגליל ובנגב בפרט
 3. קידום חדשנות אקדמית סביבתית בין השאר באמצעות מרכזי חדשנות משותפים לקק"ל.
 4. קידום שיקום וניהול בתי גידול לחים - מה שאנחנו ראינו היום בריכות חורף נחלים ומעיינות בקק"ל.
 5. חיזוק הצפרות כראש גשר לחיבור הציבור הרחב לטבע ולקק"ל כולל הדרכות צפרות במוקדי צפרות וחוגי צפרות.
 6. פיתוח מכון קק"ל לחקר הציונות וההתיישבות ככלי של קק"ל לתמיכה במחקר ציונות, התיישבות וציונות בישראל ובעולם דגש על העולם.
 7. הגברת מודעות ציבורית לנושאים סביבתיים והצבתה של קק"ל בשורה ראשונה של הגופים הירוקים בישראל.
 8. יצירת מנהיגות סביבתית ככלי לקידום נושא הסביבה בישראל. אלה שמונת הדגלים ליחידת המדען הראשי
- דגשים למרכז האקלים:
 1. פעולות תגובה והיערכות למשבר האקלים והצבתה של קק"ל בראש המאבק במשבר האקלים.
 2. קידום מיזמים סביבתיים מכווני אקלים בקנה מידה ארצי.
 3. קידום חדשנות אקלים בתוך קק"ל ובפרויקטים מחוץ לארגון.
 4. תמיכה בארגוני החברה האזרחית העוסקים בתחומי אקלים
 5. הגברת המודעות הציבורית לנושאים אקלימיים.
 6. יצירת מנהיגות אקלימית לבכירים ומשפיעים המובילים את התחום בישראל. המנהיגות המובילה את התחום בישראל.
 7. הובלת תחום האקלים בקק"ל תוך פגיעה ואסטרטגיה בתכלולם בחטיבות השונות.

מר יזהר הס:

מזכירות החברה

- במרכז האקלים יש פה דגל חדש, שלא היה בפעם הקודמת. האם אפשר להרחיב לגבי נושא מנהיגות אקלימית לבכירים, למי מכוונים?

גב' ליאור גוטסמן פישר :

- הדגלים נכתבו לאור המדיניות שהדירקטוריון אישר למרכז האקלים. החידוש הוא נושא האסטרטגיה ותכנון לחטיבות השונות. יצירת מנהיגות נקבע כאן בוועדה. היה חיתוך ברור בין חטיבת החינוך העוסקת עד גיל צבא ומגיל צבא ומעלה וסטודנטים ובכירים, נציגים ברשויות מטופל תחת היחידה הזו. בכירים ומשפיענים הינם סטודנטים מובילים ובכירים שעוסקים בתחום האקלים במועצות אזוריות וברשויות המקומיות, ואנשי תקשורת, הכוונה היא שקק"ל תוביל את התחום הזה עם אנשים מובילים שאחר כך יכולים להשפיע עם הטבות נוספות לחברה.

מר יזהר הס :

- ישנו נושא שעלה ודיברנו עליו בזמנו, אחרי שייכנס מנהל או מנהלת נוכל להרחיב את הכיוון. בנושא מנהיגות אקלימית בקק"ל יש לכלול את ההיבט של העם יהודי. השאיפה שקק"ל תהיה ממותגת בתור הגורם המוביל החשוב בעם היהודי מבחינת משבר האקלים ומבחינת ההתמודדות עם האתגרים של הסביבה, כמו גם החיבור בין מנהיגות ישראלית בתחום הזה למנהיגות יהודית מחו"ל. אנחנו רוצים להשפיע בישראל ובעולם. החלוקה מול חטיבת החינוך היא נכונה, הם צריכים לעשות את זה עד גמר התיכון. אבל בהנחה שלכל אחד מההיבטים האחרים של קק"ל יש נגיעה לעם היהודי אז התפקיד שלנו למצוא את המנהיגות הזאת גם בעם היהודי כולו.

היו"ר מר יעקב בכר :

- מציע שהדיאלוג הבא, חידוד המסרים ותיוג העקרונות צריך להיות עם מנהל היחידה, על דעתו

גב' אמילי לוי שוחט :

- כרגע נקבל עם השינוי עשינו ביחידת המדען. כעת יחידת מדען התפצלה לשתי יחידות מקבילות. יש לבדוק שוב את כל ההגדרות.

ד"ר דורון מרקל :

- החדשנות נחלקת לחדשנות אקדמית, מדעית שתהיה ביחידת המדען הראשי, ובין חדשנות פרויקטאלית שתהיה במרכז האקלים.

היו"ר - מר יעקב בכר :

- אנחנו כרגע מקבלים את הצעת "ישראל ובעולם"

החלטה מס' 23080303/1

הועדה מאשרת את הצעת המדיניות ודגשים עיקריים ברמת המדיניות לשנת התקציב 2024 אשר צורפה לסדר היום בתיקון אחד : בסעיף 6 לדגלי מדיניות של יחידת האקלים תתווסף המילה "והעולם" כך שסעיף זה יקרא : "יצירת מנהיגות אקלימית לבכירים ומשפיענים המובילה את התחום בישראל ובעולם"

הצבעה :

אושר פה אחד